

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΡΟΜΑΝΤΙΚΟ ΚΟΥΑΡΤΕΤΟ

ΤΖΙΑΚΟΜΟ ΛΕΟΠΑΡΝΤΙ

Τὸ βράδυ τῆς μέρας τῆς γιορτῆς 11

ΜΙΧΑΗΛ ΛΕΡΜΟΝΤΟΦ

Ὁ Δαίμων καὶ ἡ Ταμάρρα (ἀπόσπασμα) 13

ΦΡΗΝΤΡΙΧ ΧΑΙΑΝΤΕΡΛΙΝ

Ἡφαιστος 16

ΤΖΩΝ ΚΗΤΣ

La Belle Dame Sans Merci 18

ΣΠΟΥΔΕΣ I-IV

ΠΩΛ ΒΕΡΛΑΙΝ

Φθινοπωρινὸ τραγούδι 25

ΡΑΪΝΕΡ ΜΑΡΙΑ ΡΙΑΚΕ

Ἐνατη Ἐλεγεία τοῦ Ντουίνο [στ. 53-68] 26

ΟΥ. ΜΠ. ΓΕΗΤΣ

Δευτέρα Παρουσία 28

ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ

Ὡ Ψυχὴ 29

ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

GIACOMO LEOPARDI

La sera del dì di festa 33

ΜΙΧΑΗΛ ΛΕΡΜΟΝΤΟΦ

Δεμον 35

FRIEDRICH HÖLDERLIN	
<i>Vulkan</i>	37
JOHN KEATS	
<i>La Belle Dame Sans Merci</i>	39
PAUL VERLAINE	
<i>Chanson d'automne</i>	43
RAINER MARIA RILKE	
<i>Die Neunte Duineser Elegie</i>	44
W.B. YEATS	
<i>The Second Coming</i>	46
ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ	
<i>Θυμέ, θυμέ</i>	47
ΕΠΙΜΕΤΡΟ	
JOHN DONNE	
<i>Meditation XVII</i>	51
ΤΖΩΝ ΝΤΑΝ	
<i>Στοχασμός ΙΖ'</i>	52

Τὸ βράδῳ τῆς μέρας τῆς γιορτῆς

ΤΖΙΑΚΟΜΟ ΛΕΟΠΑΝΤΙ [1798-1837]

Γλυκιὰ καὶ καθάρια εἶν' ἡ νύχτα καὶ χωρὶς ἀέρα,
ἤρεμη πάνω ἀπ' τὶς στέγες καὶ μὲς στοὺς κήπους
στέκει ἢ σελήνη, καὶ ἀπὸ μακριὰ φανερώνει
γαλήνια ὅλα τὰ βουνά. ὦ κυρία μου,
σιωποῦν ὅλα τὰ σοκάκια, καὶ ἀπ' τὰ μπαλκόνια
λαμπυρίζουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ νυχτερινὰ φανάρια :
ἐσὺ κοιμᾶσαι, καὶ ὁ ὕπνος ἀπαλὰ σὲ καλωσόρισε
στὴ σιωπηλὴ σου κάμαρα, καὶ δὲν σὲ ταρασσει
ἔγνοια καμιά· καὶ ἀκόμα δὲν ξέρεις οὔτε νιώθεις
τί πληγὴ μοῦ ἀνοιξες καταμεσῆς στὸ στῆθος.
Κοιμᾶσαι : ἐγὼ αὐτὸ τὸν οὐρανὸ πού τόσο ἀγαθὸς
μοιάζει στὴν ὄψη, κάνω νὰ χαιρετήσω
μαζὶ καὶ τὴν παντοδύναμη ἀρχαία φύση
πού μ' ἔπλασε γιὰ νὰ ὑποφέρω. Σὲ σένα τὴν ἐλπίδα
ἀρνοῦμαι, μοῦ λέει· ναί, ὡς καὶ τὴν ἐλπίδα,
καὶ ἀκόμα
νὰ μὴ λάμψουν τὰ μάτια σου παρὰ ἀπὸ δάκρυα
μόνο.

Ἡ μέρα ἦταν ἱερή : τώρα ἀπ' τὶς χαρὲς
ἀναπαύσου λίγο, καὶ ἴσως θυμηθεῖς
στὸ ὄνειρό σου σὲ πόσους ἄρεσες καὶ πόσοι
σ' ἀρέσαν : ὄχι ἐγὼ· δὲν εἶμαι ἔγω πού ἐλπίζω
τὴ σκέψη σου νὰ κυριεύσω. Ἀντὶ γι' αὐτὸ ρωτάω

τί μοῦ μένει γιά νά ζήσω, καί χάμω στή γῆ
πέφτω, βογκάω καί τρέμω. ὦ μέρες φριχτές
μιᾶς ἄγουρης νιότης ! Ἄχ, ἀπό τὸ δρόμο
ἀκούω ἐδῶ κοντὰ τὸ μοναχικό τραγούδι
τοῦ τεχνίτη ποῦ ἐπιστρέφει ἀργὰ τῆ νύχτα
μετὰ τὸ ξεφάντωμα, στὸ ταπεινὸ καλύβι
καὶ δυνατὰ σφίγγει ἡ καρδιά μου,
καθὼς σκέφτομαι πῶς περνᾷ ὅλος ὁ κόσμος
σχεδὸν χωρὶς ν' ἀφήνει ἴχνος. Νά, πέρασε
ἡ μέρα τῆς γιορτῆς, καὶ τῆ γιορτῆ μιὰ ἄλλη μέρα
ἀπλὴ διαδέχεται, συνηθισμένη, κι ὁ χρόνος φθείρει
ὅλα ὅσα κάνουν οἱ ἀνθρώποι. Ποῦ εἶν' ὁ ἦχος
των ἀρχαίων λαῶν ; Ποῦ εἶναι οἱ φωνές
των θαυμαστῶν προγόνων, καὶ τὸ μεγάλο κράτος
αὐτῆς τῆς Ρώμης, τὰ ὄπλα κι ἡ κλαγγή τους
ποῦ κάλυπταν τῆ γῆ καὶ τὰ πελάγη ;
"Ὅλα εἶναι ἤρεμα καὶ σιωπηλά, κι ὅλος ἀτάραχος
ὁ κόσμος, καὶ μ' ἐκείνους πιά κανεὶς δὲν ἀσχολεῖται.
Ἄπ' τὰ παιδικὰ μου χρόνια, σὰν περίμενα
μ' ἀπαντοχὴ τὸ πανηγύρι, θυμᾶμαι πῶς
ὅταν τελείωνε, ἐγὼ θλιμμένος στὸ κρεβάτι
ἔσφιγγα τὰ σεντόνια, κι ἀργὰ μέσα στῆ νύχτα
ἓνα τραγούδι ποῦ ἀκουγόταν στὰ σοκάκια
ἔσβηνε μακριὰ σιγὰ σιγὰ, συντρίβοντας
ὅπως καὶ τώρα τὴν καρδιά μου.

Ἡφαιστος

ΦΡΗΝΤΡΙΧ ΧΑΙΑΝΤΕΡΑΙΝ [1770-1843]

Ἔλα τώρα καὶ τύλιξε, φίλιο πνεῦμα τῆς φωτιᾶς
τὸν εὐαίσθητο νοῦ τῶν γυναικῶν μὲς σ' ἓνα σύννεφο
καὶ χρυσαφένια ὄνειρα, καὶ φύλαξε τὴν
ἀνθηρὴ γαλήνη τους, εἶναι γεμάτες καλοσύνη.

Κι ἄσε τοὺς ἄντρες τὰ σχέδια καὶ τὸ ἐμπόριο
καὶ τὴ λάμπη τοῦ κεραιοῦ καὶ τὴ μέρα ποὺ θά ῥθει
νὰ χαροῦνε, κι ἄς μὴ γίνεῖ οὔτε ἡ ἔγνοια
οὔτε ἡ ἄχαρη φροντίδα ποτὲ βάρος μεγάλο.

Ὅταν τώρα ὁ ἀγριεμένος πάντοτε βοριάς
ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς μου, τὴ νύχτα μὲ παγετὸ τὴ γῆ
χτυπᾷ, κι ἀργά, τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται
μὲ τὸ τρομερὸ τραγούδι του χλευάζει τοὺς
ἀνθρώπους,

Καὶ τὰ τείχη τῆς πόλης καὶ τοὺς φράχτες μας
ποὺ μὲ τόσο κόπο στήσαμε καὶ τὸ γαλήνιο περιβόλι
σκορπίζει, κι ἐμένα στὴ μέση ἑνὸς ὕμνου
ἀναστατώνει, ὁ βοριάς ποὺ ὅλα τὰ χαλάει,

Ὁρμητικὸς ξεχύνεται πάνω ἀπ' τ' ἀπαλὸ ρυάκι,
μὲ τὸ μαῦρο σύννεφο, κι ἀγκομαχάει μαζί του
ἡ κοιλάδα ὅλη, καὶ σὰν μαραμμένα φύλλα,
καθὼς ἓνας λόφος σχίζεται, πέφτουν τὰ βράχια.

Ναί, εἶναι πιὸ εὐλαβῆς ἀπ' τ' ἄλλα πλάσματα,
ὁ ἄνθρωπος, κι ὅταν ξεσπᾶ ἔξω χαμός, τοῦ εἶναι
πιὸ ταιριαστό, μέσα νὰ κάθεται καὶ νὰ στοχάζεται
στὴν ἀσφαλὴ καλύβα του, ὁ ἐλευθερογεννημένος.

Καὶ μιὰ φίλια διάνοια πάντοτε δέχεται
νὰ κατοικεῖ μαζί του, καὶ νὰ τὸν εὐλογεῖ. Κι ἄς
μαίνονται ὅλες, οἱ ἀδίδαχτες
διανοητικὲς δυνάμεις, πάντα ἀγαπᾶ ἡ Ἀγάπη.

La Belle Dame Sans Merci

ΤΖΩΝ ΚΗΤΣ [1795-1821]

I

ὦ, τί σέ ταράσσει ἰππότη,
ποῦ μόνος διαβαίνεις χλομά;
Ξερὸ τὸ χορτάρι στὴ λίμνη
κι ἡ πλάση σιωπᾶ.

II

ὦ, τί σέ ταράσσει ἰππότη,
κατάκοπε, μ' ὄψη θλιμμένη;
Τὸ κελάρι τοῦ σκίουρου γεμάτο
κι οἱ ἀγροὶ θερισμένοι.

III

Στὸ μέτωπο βλέπω ἕναν κρίνο,
ἀπὸ θέρμη κι ὀδύνη ὑγρό
Καὶ θαμπὸ στὸ μάγουλο ρόδο
νὰ σβήνει κι αὐτό.

IV

Μιὰ κυρά εἶδα σ' αὐτὰ τὰ λιβάδια,
 πανώρια – νεράιδας παιδί
 Μακρομαλλούσσα μ' ἀνάλαφρο βῆμα,
 στὰ μάτι' ἄγρι' ἀστραπή.

V

Τῆς ἐπλεξα ἀπὸ ἄνθη στεφάνι,
 βραχιόλι, ζώνη εὐωδιαστή
 Μὲ κοίταξε ὡς ν' ἀγαποῦσε
 μ' ἓνα βόγχο γλυκύ.

VI

Τὴν κάθισα στὸ ἄλογό μου
 κι ἄλλο ὅλη μέρα δὲν ἦταν νὰ δῶ
 Τί τραγούδαε σκύβοντας πλάι
 νεράιδας σκοπό.

VII

Γλυκόχορτου μοῦ ἔδωσε ρίζες
μέλι ἄγριο, τοῦ μάννα δροσιὰ
Καὶ σὲ γλώσσα παράξενη εἶπε
« σ' ἀγαπῶ ἀληθινά ».

VIII

Στὴ μαγεμένη σπηλιά της μὲ πῆγε
κι ἀναστέναξε μὲ δάκρυα πικρά
Κι ἔκλεισα τ' ἄγρι' ἄγρια μάτια της
μὲ διπλὰ δυὸ φιλιὰ.

IX

Κι ἐκεῖ γαλήνια μὲ κοίμισε
κι ὄνειρεύτηκα – ὦ πόσο φρικτά!
Τὸ τελευταῖο ὄνειρο ποὺ εἶδα
στὴν κρύα πλαγιά.

X

Εἶδα χλομοὺς ρηγάδες κι ἀρχόντους
 χλομὸ πλῆθος στοῦ χάρου τὰ σκότη
 Νὰ φωνάζει – « Ἡ Πανώρια Κυρὰ δίχως Οἶκτο
 σ' ἔχει δεσμώτη! »

XI

Εἶδα τὰ συσπασμένα τους χεῖλη
 νὰ κραυγάζουν μ' ἀπαίσια οὐρλιαχτά
 Καὶ ξυπνώντας βρέθηκα πάλι
 στὴν κρύα πλαγιά.

XII

Γι' αὐτὸ διαμένω ἐδῶ τώρα
 καὶ μόνος διαβαίνω χλομά
 Μόλο πὸν ξερὸ τὸ χορτάρι στὴ λίμνη
 κι ἡ πλάση σιωπᾶ.

Στοχασμὸς ΙΖ'

ΤΖΩΝ ΝΤΑΝ [1572-1631]

... ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα εἶναι ἔργο ἑνὸς συγγραφέα, κι εἶναι ὅλη ἓνα βιβλίο. Ὅταν ἓνας ἄνθρωπος πεθαίνει, δὲν σκίζεται κάποιο κεφάλαιο ἀπὸ τὸ βιβλίο αὐτό, ἀλλὰ μεταφράζεται σὲ μιὰ γλώσσα καλύτερη. Καὶ κάθε κεφάλαιο ἔτσι πρέπει νὰ μεταφραστεῖ. Ὁ Θεὸς χρησιμοποιεῖ πολλοὺς μεταφραστὲς: ἀλλὰ κείμενα μεταφράζονται ἀπὸ τὴν ἡλικία, ἀλλὰ ἀπ' τὴν ἀρρώστια, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἀλλὰ ἀπ' τὴ δικαιοσύνη. Μὰ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ βρίσκεται σὲ κάθε μετάφραση, καὶ τὸ χέρι του θὰ δέσει ὅλα τὰ σκόρπια φύλλα μας ξανά γιὰ κείνη τὴ βιβλιοθήκη, ὅπου κάθε βιβλίο θὰ στέκει ἀνοιχτὸ ἀπέναντι στὸ ἄλλο.